

Johan Henrik Wiencke Grøgaard

Ideologiske tendenser i amerikansk handelspolitikk

En multivariat regresjonsanalyse av korrelasjon mellom grad av demokrati og amerikanske investeringer i sub-Sahara Afrika fra 2000 til 2015

Mai 2020

NTNU

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.
Fakultet for samfunns - og utdanningsvitenskap
Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Bacheloroppgave

2020

Johan Henrik Wiencke Grøgaard

Ideologiske tendenser i amerikansk handelspolitikk

En multivariat regresjonsanalyse av korrelasjon mellom grad av demokrati og amerikanske investeringer i sub-Sahara Afrika fra 2000 til 2015

Bacheloroppgave
Mai 2020

NTNU

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet.
Fakultet for samfunns - og utdanningsvitenskap
Institutt for sosiologi og statsvitenskap

Kunnskap for en bedre verden

Sammenheng:

Denne bacheloroppgaven handler om ideologiske tendenser i amerikansk handelspolitikk og hvordan den påvirker handelen med de afrikanske landene sør for Sahara i perioden 2000 til 2015. Følgende problemstilling er formulert: *Er det positiv korrelasjon mellom grad av demokrati i de afrikanske landene sør for Sahara og amerikanske investeringer (FDI)?* Det benyttes en multivariat regresjonsanalyse for å undersøke mulig korrelasjon mellom grad av demokrati i de afrikanske landene sør for Sahara og deres mottatte FDI. Dataen som benyttes i analysen er hentet fra World Development Indicators, the Uppsala Conflict Data Program, U.S. Bureau of Economic Analysis og V-Dem. I tillegg til regresjonsanalysen ser oppgaven på grunnleggende tilnærminger til internasjonal politisk økonomi, de store linjene i utviklingen av amerikansk handelspolitikk siden 2. verdenskrig og den økonomiske historiske utviklingen i de afrikanske landene sør for Sahara. Det konkluderes med at USA fører en liberalistisk tilnærming til handelspolitikk ovenfor de studerte afrikanske landene, men at det ikke er signifikant sammenheng mellom de afrikanske landenes grad av demokrati og mottatt FDI fra USA. Den amerikanske handelspolitikken, i den studerte perioden, benyttes hovedsakelig til å fremme økonomisk vekst gjennom et institusjonalisert handelslovverk, lave tariffier og oppmuntring til transnasjonal handel.

Forord:

Jeg vil benytte muligheten til å takke de mange som har hjulpet og støttet meg i skriveprosessen i sammenheng med denne bacheloroppgaven. En spesielt stor takk sendes til min veileder, stipendiat Kristian Bernhof Ellinggard. Takk for alle de gode veiledningssamtalene og de nyttige tilbakemeldingene du har bidratt med. At du alltid er på tilbudssiden og tilgjengelig settes umåtelig pris på. Jeg vil også sende en stor takk til professor Indra de Soysa som, med sin kunnskap om emnet, har gitt uvurderlig veiledning og hjelp med de mange tekniske problemene som har oppstått underveis. Jeg vil også takke familie og venner for god støtte og oppmuntring underveis.

Johan Henrik Wiencke Grøgaard

Trondheim

Mai 2020

Innholdsfortegnelse:

SAMMENDRAG:	1
FORORD:	2
1.0 INTRODUKSJON:	4
1.1 STRUKTUR:	5
2.0 TEORETISK RAMMEVERK:	6
2.1 BEGREPSAVKLARING:	6
2.2 REALISMENS SYN PÅ HANDEL:.....	7
2.2.1 <i>Realismen om nord-sør relasjoner:</i>	7
2.3 LIBERALISMENS SYN PÅ HANDEL:.....	8
2.3.1 <i>Liberalismen om nord-sør relasjoner:</i>	9
3.0 HISTORISK BAKTEPPE:	10
3.1 UTVIKLING I AMERIKANSK HANDELSPOLITIKK:	10
3.1.1 <i>1947-1969, Liberalisering av amerikansk og internasjonal handel:</i>	10
3.1.2 <i>1970-tallet, Økonomisk nedgang og proteksjonistiske strømninger:</i>	12
3.1.3 <i>1980-2000, Neoliberalisme</i>	13
3.2 SSA LANDENES ØKONOMISKE HISTORISKE UTVIKLING:	13
3.2.1 <i>Slavedrift og kolonier:</i>	14
3.2.2 <i>Økonomisk krise, befolkningsvekst og fattigdom:</i>	14
3.2.3 <i>HIV/AIDS og urbanisering:</i>	15
3.2.4 <i>Mot mindre vestlig innflytelse:</i>	16
4.0 HYPOTESE, METODOLOGI OG METODE:	16
4.1 HYPOTESE.....	16
4.2 MULTIVARIAT ANALYSE, STYRKER OG SVAKHETER:	18
4.3 DESKRIPTIV STATISTIKK, EMPIRI OG DATAINNSAMLING:	20
5.0 ANALYSE:	22
6.0 DRØFTING:	23
7.0 OPPSUMMERING OG KONKLUSJON:	25
LITTERATURLISTE:	28
APPENDIKS:	30
1.0 LAND SOM INNGÅR I VERDENSBANKENS DEFINISJON AV SUB-SAHARA AFRIKA:	30
2.0 LISTE OVER LAND SOM ER MED I STUDIEN:	30
3.0 NORD-SØR LAND I VERDEN ILLUSTRASJON:.....	31
4.0 VARIABLER, DEFINISJONER OG KILDER:.....	32
5.0 KORRELASJONSTEST:.....	32

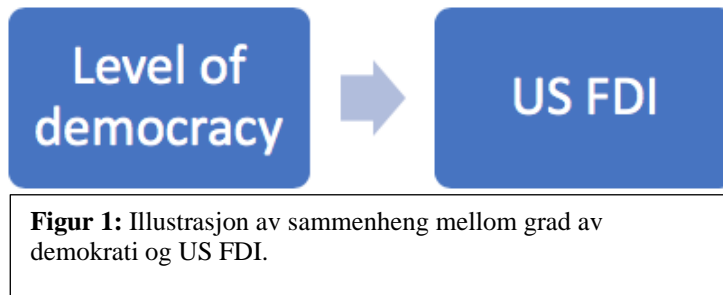
1.0 Introduksjon:

USA har siden slutten av den kalde krigen vært verdens ledende stormakt, og er i dag (sammen med Kina) en av verdens to økonomiske supermakter. Amerikansk handelspolitikk har på grunn av landets enorme økonomi svært stor påvirkning på den internasjonale politiske økonomien, og amerikanske handelspolitiske avgjørelsene har stor betydning. Opp gjennom historien har økonomi ofte blitt brukt i internasjonal politikk som et virkemiddel for å nå politiske mål. Et eksempel er de økonomiske sanksjonene USA har innført ovenfor Iran etter deres brudd på atomavtalen og iranske angrep på amerikanske militærbaser (NRK, 2020).

I 2015 rapporterte *Bureau of Economic Analysis* (BEA) at USA totalt investerte over 5.2 trilliarder amerikanske dollar i utenlandske prosjekter og bedrifter. Av disse 5.2 trilliardene ble kun 52. milliarder investert i Afrika og enda mindre ble investert i det som er kjent som sub-Sahara Afrika (SSA) (US Bureau of Economic Analysis, 2018). Den lave summen «Foreign Direct Investment¹» (FDI) illustrerer hvor langt etter den afrikanske regionen har blitt hengende økonomisk i global målestokk. Landene sør for Sahara har også lav utvikling av levestandard og demokrati. Regionen er ifølge *World Development Indicators* (WDI) den regionen i verden med lavest BNP per innbygger og lavest forventet levealder, og *The Economist Intelligence Unit* (EIU) rangerer tre sub-Sahara afrikanske land blant de fem minst demokratiske landene i verden i deres demokrati indeks for 2019 (The Economist Intelligence Unit, 2019; World Development Indicators, 2017, 2018). Hva kjennetegner USAs handelspartnere i sub-Sahara Afrika? Fremmer USA demokratiske verdier gjennom sin gjennomførte handelspolitikk? Eller er det grunn til å påstå at USA styrker udemokratiske regimer ved å prioritere handel med autoritære stater? Hvilken ideologisk tilnærming preger i størst grad amerikansk handelspolitikk ovenfor SSA? Dette er spørsmål jeg i denne oppgaven ønsker å belyse og diskutere ved å stille følgende problemstilling:

Er det positiv korrelasjon mellom grad av demokrati i de afrikanske landene sør for Sahara og amerikanske investeringer (FDI)?

¹ Se begrepsavklaring i teoridelen for definisjon.

1.1 Struktur:

I denne oppgaven benyttes det en multivariat regresjonsanalyse for å analysere overnevnte problemstilling. I forkant av regresjonsanalysen, i oppgavens teoridel, blir det redegjort for FDI og demokrati som begrep og for to teoretiske tilnæringer som preger den internasjonale politiske økonomien i dag, nemlig liberalismens og realismens syn på handel. Teoridelen av oppgaven vil begrenses så den kun tar for seg de mest grunnleggende elementene i de ulike ideologiene som vil kunne trekkes opp mot empirien som senere presenteres.

Etter denne avklaringen vil oppgaven fokusere på den handelspolitiske utviklingen i USA siden 2. verdenskrig og de store linjene i den økonomiske historiske utviklingen i SSA. Hensikten med denne delen er gi en basal innsikt i SSA sin økonomiske historie og sette funnene i analysen i perspektiv. Den amerikanske handelspolitikkens utvikling vil gi tilsvarende dybde til analysen.

Deretter redegjøres det for oppgavens metodologi og benyttede metode og hypotesene i forkant av analysen vil bli presentert. Hvilke valg som er tatt med tanke på oppgavens metode, og hvilke fordeler og ulemper det eventuelt medfører blir gjennomgått. Variablene i analysen blir presentert og utfordringer som har oppstått på under innsamling av empiri blir gjennomgått.

Deretter følger oppgavens analysedel. Her presenteres resultatene fra regresjonsanalysen og funnernes kvalitet. Hypotesene som ble etablert i forkant av analysen vil bli tatt opp og eventuelt bli bekreftet eller avkreftet. Funnene i analysen blir diskutert i forhold til det liberalistiske og realistiske syn på handel og relatert til den historiske utviklingen i amerikansk handelspolitikk samt den økonomiske historiske utviklingen i SSA.

Oppgaven rundes av med en gjennomgang av oppgavens vei mot et svar på problemstillingen, en konklusjon av de funnene som ble gjort, og en gjennomgang av analysens sterke og svake sider. Til slutt presenteres momenter av betydning for mulig senere forskning.

2.0 Teoretisk rammeverk:

Denne delen starter med en definisjon av FDI- og demokrati begrepet før den tar for seg de grunnleggende elementene i det realistiske og liberalistiske synet på handel. Da oppgaven undersøker kjennetegn ved amerikansk handelspolitikk ovenfor SSA, og denne regionen domineres av U-land, vies det tid til de ulike perspektivenes syn på relasjoner I- og U-land.

2.1 Begrepsavklaring:

Foreign Direct Investment: FDI er et begrep som omhandler investeringer fra en person eller et selskap i utlandet (Chen, 2020b). I denne oppgaven undersøkes det for mulig korrelasjon mellom amerikanske investeringer i utlandet (nærmere bestemt SSA) og mottakerlandets grad av demokrati. Ettersom oppgaven bruker data fra BEA i regresjonsanalysen benyttes deres definisjon for å forstå FDI. Direkte investeringer utenlands er definert av BEA som:

“Investment in which a resident of one country obtains a lasting interest in, and a degree of influence over, the management of a business enterprise in another country. In the United States, the criterion used to distinguish direct investment from other types of investment is ownership of at least 10 percent of the voting securities of an incorporated business enterprise or an equivalent ownership interest of an unincorporated business enterprise.” (US Bureau of Economic Analysis, 2020)

Demokrati: Demokrati er et begrep har flere ulike definisjoner og som omhandler flere dimensjoner. Ifølge FN-sambandet er et demokrati; en statsform med folkestyre, menneskerettigheter og en uavhengig domstol, borgeres aktive deltagelse og demokrati som et felles verdigrunnlag i befolkningen (FN-sambandet, 2020). I denne oppgaven benyttes V-dem variabelen «liberal democracy index» som utgangspunkt for mål på grad av demokrati. V-dem har definert et liberalt demokrati som:

“The liberal principle of democracy emphasizes the importance of protecting individual and minority rights against the tyranny of the state and the tyranny of the majority. The liberal model takes a “negative” view of political power insofar as it judges the quality of democracy by the limits placed on government. This is achieved by constitutionally protected civil liberties, strong rule of law, an independent judiciary, and effective checks and balances that, together, limit the exercise of executive power. To make this a measure of liberal democracy, the index also takes the level of electoral democracy into account.” (Coppedge et al., 2020).

2.2 Realismens syn på handel:

For realister er verdens internasjonale system anarkisk strukturert. Mangelen på en overstatlig autoritet som kan kontrollere og regulere statene fører til et selvhjelps-system der hver enkelt stat vil handle for å sikre egne interesser (Cohn, 2015). I det anarkiske systemet vil statenes ressurser og kapasiteter bestemme hvilken posisjon de får i verdens makthierarki. Statenes politikk utformes på bakgrunn av de kapasitetene og det handlingsrommet staten har. Avgjørelser tas med hensyn til hvordan egen makt og posisjon i det internasjonale hierarkiet best kan sikres eller styrkes. Både fordeling av makt, økonomisk makt og handel blir sett på som et nullsum-spill. Dersom en annen styrker sin posisjon, svekkes egen posisjon. For å beholde posisjonen i det internasjonale hierarkiet vil stater derfor være mest opptatt av relativ vekst, det vil si vekst i forhold til andre stater (Cohn, 2015).

I et handelsperspektiv betyr dette at en realist kun vil gå inn i en handel dersom han forventer absolutt fortjeneste gjennom handelen. Internasjonal handel blir i et realistisk perspektiv brukt som et virkemiddel for å nå landets realpolitiske mål. Realister mener at internasjonal politikk har vesentlig betydning for utforming av internasjonale økonomiske relasjoner mellom landene (Kirshner, 2009). Dette understreker viktigheten av absolutt gevinst ettersom en ved relativ gevinst vil tape posisjon relativt til andre stater i det internasjonale hierarkiet. Den økonomiske politikken er et uttrykk for statens økonomiske interesser og prioriteringer så vel som fremtidige ambisjoner og kapasiteter. Dette bygger på realistenes oppfatning om at menneskets grunnleggende motivasjon er å beskytte seg mot potensielle farer (Kirshner, 2009).

2.2.1 Realismen om nord-sør relasjoner:

I 1980 publiserte Brandt kommisjonen, en uavhengig kommisjon for internasjonale utviklingsproblemer, «Nord-Sør: et program for å overleve». Rapporten delte verden i to basert

på sosioøkonomiske forhold (Den uavhengige kommisjonen for internasjonale utviklingsproblemer, 1980). De rikeste landene lå geografisk til på den nordlige halvkule (med enkelte unntak) og de fattige landene lå langs ekvator og sørover². Fra et realistisk perspektiv vil nord-landene ønske å opprettholde dagens markedsstyrte økonomi, som sikrer de etablerte sterke økonomiene forventning om fremtidig vekst, mens sør-landene ønsker sterkere internasjonale organisasjoner og en mindre markedsstyrt økonomi for å utjevne noe av forskjellene mellom nord og sør (Krasner, 1985). I realismen blir derfor relasjonen mellom nord- og sør-landene sett på som en kamp om omfordeling av makt og velstand.

“Third World states want power and control as much as wealth. One strategy for achieving this objective is to change the rules of the game in various international issue areas. In general, these efforts will be incompatible with long-term Northern interests. Relations between industrialized and developing areas are bound to be conflictual because most Southern countries cannot hope to cope with their international vulnerability except by challenging principles, norms and rules preferred by industrialized countries” (Krasner, 1985).

Ettersom realismen oppfatter den internasjonale politiske økonomien som et nullsum-spill, og handel er en del av en større maktkamp, vil de mektigste statene i realistisk perspektiv tendere til å ignorere viktigheten av den økonomiske utviklingen i svakere stater (Cohn, 2015). Det er ikke i de utviklede statenes interesse å fremme utvikling i de svakeste statene ettersom de ikke har stor nok betydning til å styrke I-landenes posisjon. Det er heller ikke ønskelig med større konkurranse når det kommer til posisjon i verdens makthierarki. I motsetning til liberalistene, som ser på U-landene som stater på søken etter økonomisk utvikling, mer rikdom og økt levestandard, ser realistene på utviklingen i U-landene som et jag etter mer makt, og dermed en mulig trussel mot det etablerte maktsenteret i nord (Cohn, 2015).

2.3 Liberalismens syn på handel:

Liberalismen er en bred gren innenfor politisk teori og har flere undergrupper som benytter ulike teorier og analysemetoder. Når det gjelder «International Political Economy» (IPE) er det særlig tre undergrupper som er spesielt relevant (Cohn, 2015):

² Verden har gjennomgått en voldsom økonomisk utvikling siden 1980, og mange sør-land kan ikke lenger kategoriseres som fattige. Brandt linjen er dermed noe utdatert, men gir en oversikt over den generelle fordelingen av kapital i verden (for illustrasjon se appendiks 3.).

- **Ortodokse liberale:** Fokuserer på negativ frihet (frihet fra statlige restriksjoner). Markedet fungerer best med minimale restriksjoner fra staten.
- **Intervensjonistiske liberale:** Negativ frihet er ikke den ideelle veien ettersom markedet ikke alltid evner å spre og fordele godene ved fremgang. Den beste løsningen er derfor noe statlig regulering av markedet for å fordele godene i en åpen markedsøkonomi.
- **Institusjonelle liberale:** Ønsker også noe regulering av markedet og vil gjøre dette gjennom sterke internasjonale organisasjoner som «World Bank» (WB), «World Trade Organisation» (WTO) og «International Monetary Fund» (IMF).

Felles for samtlige undergrupper er at de vektlegger individets frihet når det gjelder utforming av politikk. For liberalister er handel et positivsum-spill. Handel resulterer i fremgang og skaper goder for alle parter, samt legger grunnlaget for gjensidig avhengighet, stabilitet og fred (Cohn, 2015).

Den liberalistiske tilnærmingen til IPE har fått stor gjennomslagskraft og har etter 2. verdenskrig vært den viktigste teoretiske tilnærming i utformingen av dagens økonomiske struktur og internasjonale organisasjoner. Tanken om handel som et positivsum-spill har sammen med den teknologiske utviklingen og globaliseringen senket terskelen for internasjonal handel. Felles regelverk, som det felles indre markedet i EU/EØS, og store internasjonale handelsavtaler som «North American Free Trade Agreement» (NAFTA) har blitt fremmet og styrket av store internasjonale organisasjoner som WB, WTO og IMF. Denne utviklingen har blitt båret fram av teorien om gjensidig avhengighet som sier at stater som er avhengige av å handle med hverandre ikke vil gå til krig med hverandre (Hirschman, 1945).

2.3.1 Liberalismen om nord-sør relasjoner:

Det intervensjonistiske liberale syn på de økonomiske relasjonene mellom nord- og sør-landene er noe forskjellig fra det ortodokse liberale. Intervensjonistiske liberale anerkjenner i større grad de utfordringer og begrensninger mange U-land i sør har stått, og står, ovenfor. For å styrke de svakere økonomiene fremmer derfor intervensjonistiske liberale lavere handelsbarrierer ovenfor U-land, samt finansiell støtte fra IMF og WB og beskyttelse mot utnyttelse fra multinasjonale selskaper (Cohn, 2015). Økonomisk styrking og tilrettelegging for U-landene vil også bidra til økt økonomisk vekst for I-landene. «Landene i Nord, som i

stadig større grad opplever en gjensidig avhengighet i forhold til Sør, trenger internasjonale økonomiske reformer for å sikre sin egen framtidige velstand» (Den uavhengige kommisjonen for internasjonale utviklingsspørsmål, 1980).

3.0 Historisk bakteppe:

3.1 Utvikling i amerikansk handelspolitikk:

Amerikansk handelspolitikk har i løpet av 1900-tallet og utover 2000-tallet vært gjennom handelspolitiske svingninger. Hovedsakelig veksler handelspolitikken fram og tilbake mellom liberalistisk og realistisk tilnærming til handel. Liberalistene ønsker å lette handelsbarrierene for å sikre friere handel, som via et fritt marked og komparative fortrinn sikrer tilgang til gode produkter til gode priser (Jones, 1983). Realister fører i større grad en proteksjonistisk handelspolitikk for å sikre «rettferdig» handel og beskytte innenlands næringsliv fra for mye konkurranse fra utlandet (Canto, 1983). Nedenfor følger en oversikt over noen av lovene og handelsavtalene som har satt størst spor i amerikansk handelspolitikk³ fra slutten av 2. verdenskrig og fram til starten av 2000-tallet. Ved å se på hvilken handelspolitikk som ble fremmet kan en tydelig se konturene av periodiske svingninger mellom realistiske og liberalistiske tilnærminger:

3.1.1 1947-1969, Liberalisering av amerikansk og internasjonal handel:

Andre verdenskrig førte til enorm skade på verdens økonomi. For å fremme handel og økonomisk vekst ble det i perioden fra 1947 til 1969 gjennomført en omfattende liberalisering av handelspolitikken. Den liberalistiske handelspolitikken som ble ført i denne perioden, som senere fikk navnet «embedded liberalism», ønsket en åpning av det internasjonale markedet i form av felles handelsavtaler og regler, kombinert med en statlig regulering av markedene for å sikre trygghet for arbeidsplasser og skape generøse velferdsordninger (Cohen & Centeno, 2006; Hook, 2016). Dette er prinsipper vi finner i den institusjonelle liberalismen og hos intervensjonistiske liberale. Blant de viktigste lovene og handelsavtalene som ble opprettet i perioden var;

³ Hendelsene som beskrives i oppgaven er kortfattede beskrivelser av et utvalg av viktige handelspolitiske hendelser. For mer nøyaktig gjennomgang anbefales (Canto, 1983; Cohen & Centeno, 2006; Jones, 1983).

The General Agreement of Tariffs and Trade (GATT):

En generell handelsavtale initiert av USA som etter andre verdenskrig skulle sikre gode handelsvilkår basert på et generelt lovverk. Avtalen ble forhandlet fram over flere år/runder (1947, 1949, 1951, 1956, 1961, 1964 og 1975). Gjennom avtalen ble følgende grunnleggende mål institusjonalisert (Canto, 1983):

- 1) Ikke-diskriminerende handel (basert på «most-favored-nation» prinsippet)
- 2) Tariffer skal være eneste beskyttelse for innenlands industri mot det ytre markedet.
- 3) Etablere en forutsigbar og stabil base for handel.
- 4) Konsultasjon dersom handelsproblemer skulle oppstå.
- 5) Mulighet for dispensasjon og nødtiltak som fungerer som unntak for de generelle reglene (f.eks. rømningsklausuler).
- 6) Aksept for regionale handelsavtaler.

GATT fremmet felles spilleregler innenfor handelspolitikken. Resultatet var reduserte mellomstatlige handelsbarrierer og avtalen styrket dermed en liberalistisk tilnærming til handelspolitikk.

The Bretton Woods agreement and system:

En avtale mellom 44 land som ble inngått i 1944 hvor målet var å etablere et effektivt valutavekslingssystem for å senke terskelen for mellomstatlig handel. Det ble bestemt at verdien av den amerikanske dollaren skulle fungere som utgangspunkt for de andre landenes valuta. Den amerikanske dollaren baserte seg på landets gullreserver (Chen, 2020a). Bretton Woods systemet ble implementert i 1958 og manifesterte dollaren som verdens viktigste valuta. I tillegg ble WB og IMF etablert som to organisasjoner som skulle tilrettelegge for økonomisk stabilitet og internasjonal handel.

The Trade Expansion Act:

En lov som åpnet for reduksjon av tariffer i stor-skala. Tidligere hadde tollbarrierene blitt regulert for hver enkelt type vare. Den nye loven åpnet i 1962 for «linear, or across-the-board, approach to tariff cuts» (Canto, 1983). Loven førte til opprettelsen av det som senere skulle bli «the U.S. trade representative», og utenriksdepartementet som tidligere hadde stått for handelsforhandlinger mistet med det sin innflytelse på dette feltet. Loven bidro til å separere økonomi og handel fra utenrikspolitikken og var nok en gang en styrkning av det liberalistiske perspektivet på handel.

3.1.2 1970-tallet, Økonomisk nedgang og proteksjonistiske strømninger:

1970-tallet ble et tiår med stor økonomisk nedgang for USA, og proteksjonistisk handelspolitikk fikk sterkere fotfeste ettersom den økonomiske fremgangen uteble. Den liberalistiske tilnærmingen til handelspolitikk, som hadde vært ledende de siden slutten av 2. verdenskrig, ble kraftig svekket da president Nixon i 1971 nektet å veksle gull mot dollar til utenlandske banker, som følge av usikre gullreserver. Dette førte til kollaps av Bretton Woods systemet (Canto, 1983). Dollaren ble, som følge av kollapsen, kraftig svekket. Dette svekket også den internasjonale handelen da dollaren hadde vært den etablerte valutaen brukt i internasjonale transaksjoner. Skiftet i handelspolitikken kom også til syne gjennom to lovforslag som ble fremmet på starten av 70-tallet, «The Trade Bill» i 1970 og «The Burke-Hartke Bill» i 1972. «The Trade Bill» var et lovforslag som ønsket å tillate enhver amerikansk industri, dersom truet av import, å søke til staten for å få beskyttelse. Lovforslaget gikk gjennom i representantenes hus, men rakk ikke å bli godkjent i kongressen før en ny kongress ble dannet i januar i 1971 (Canto, 1983). Det andre lovforslaget, The Burke-Hartke Bill, skulle gjøre det mulig for staten å regulere internasjonal flyt av varer og kapital (Canto, 1983). Det ble aldri stemt igjennom, men representerte en ny type proteksjonistisk politikk da den benyttet både tradisjonelle metoder, som restriksjoner av import, og nyere virkemidler som restriksjoner av FDI. Begge disse lovforslagene var med å sette proteksjonistisk handelspolitikk på dagsorden og satte tonen for handelspolitisk debatt den første halvdel av 70-tallet (Canto, 1983).

Da kongressen opprettet en ny handelslov, i fikk presidenten utvidet makt. Det ble bestemt at presidenten skulle kunne redusere tariffen ytterligere og kongressen etterlyste at presidenten skulle initiere forhandling om å styrke GATT systemet for lettere å kunne løse handelskonflikter og skape vekst i framtiden (Canto, 1983). Dette var en forsterkning av det liberalistiske systemet som var blitt etablert de siste tretti årene. Samtidig ble det også stilt krav fra kongressen og den amerikanske industrien, -kriteriene som skulle til for å hindre import, av utenlandske varer, og med det beskytte egen nasjonal industri, ble senket. Dette førte til svært mange krav fra amerikansk industri om beskyttelse ovenfor utenlandske bedrifter.

«The Trade Act of 1974 provided that an industry no longer need demonstrate that its injury was caused by imports resulting from an earlier tariff concession or that imports are the

“major” cause -i.e., a cause no less important than any other cause- of its injury. (...) an industry need only show that imports are a “substantial” cause» (Canto, 1983).

3.1.3 1980-2000, Neoliberalisme

På begynnelsen av 80-tallet fikk liberalistiske ideer om handel igjen sterkere fotfeste. Økonomisk stagnasjon på 70-tallet førte til en ny bølge av liberalistiske perspektiver i økonomien. Med den noe statlige kontrollerte formen for liberalistisk økonomi som ble omfavnet etter 2. verdenskrig, og den økonomiske kollapsen på 70-tallet friskt i minnet ble mer tradisjonelle ortodokse liberalistiske prinsipper omfavnet (Cohen & Centeno, 2006). Med Ronald Reagan fra USA og Margareth Thatcher fra Storbritannia i spissen ble en kraftig liberalisering av økonomien gjennomført, der privatisering av bedrifter, lavere handelsbarrierer og mindre kapitalkontroll og regulering ble brukt som virkemidler for å gjøre landene mer konkurransedyktige mot fremstormende økonomier som for eksempel Japan (Cohen & Centeno, 2006). Den økonomiske tilnærmingen har fått kritikk for at den i for stor grad vektlegger kostnadseffektivitet og at dette kan gå utover kvaliteten på produkter og tjenester som leveres, samt at den forsterker effekten av globalisering og kan føre til ,uønsket «outsourcing» av bedrifter (Kenton, 2020). På tross av motstand var de neoliberalistiske strømningene førende i både det amerikanske og internasjonale økonomiske systemet på begynnelsen av 2000-tallet (Cohen & Centeno, 2006).

3.2 SSA landenes økonomiske historiske utvikling:

Sub-Sahara Afrika kjennetegnes i dag av U-land med dårlig økonomi og store sosiale utfordringer på tross av stor tilgang på naturressurser i regionen (Hillbom & Green, 2019). SSA-landene har opp igjennom historien blitt kraftig utnyttet av andre stater og fremstår i dag som en økonomisk marginalisert region. Dette skyldes flere ulike historiske hendelser som sammen har gitt SSA-landene et dårlig utgangspunkt for økonomisk utvikling. I denne delen av oppgaven vil det kort bli gjennomgått noen av de ulike årsakene til at landene sør for Sahara historisk har slitt med å utnytte sine store naturressurser. Det pekes også på økonomiske utfordringer landene i regionen står ovenfor i dag. Grunnet oppgavens begrensninger vil den historiske gjennomgangen ikke gå tilfredsstillende i dybden på SSA landenes økonomiske historie. Den vil heller fokusere på å gi et helhetlig overblikk over ulike historiske hendelser som har påvirket regionen, og som kan bidra til å forklare landenes økonomi slik vi kjenner den i dag.

3.2.1 Slavedrift og kolonier:

En av de grunnleggende økonomiske utfordringene landene sør for Sahara står ovenfor i dag stammer helt tilbake til slavehandelen som var pågående i regionen i over 1000 år, og som nådde sitt toppunkt i det syttende og attende århundre. Eksport av nærmere 30. millioner mennesker fra en region med allerede lav befolkningstetthet sørget for kraftig svekkelse av lokalsamfunnene, deres befolkningsvekst og den økonomiske utviklingen (Hillbom & Green, 2019). Slavehandelen avtok gradvis utover det nittende århundre, og handelen ble isteden fokusert rundt råvarer, men de europeiske landenes raske kolonisering av regionen fram mot første verdenskrig hindret økonomisk utvikling. Koloniherrerne rettet de afrikanske koloniernes handel mot det europeiske markedet og svekket relasjonene til handelspartnere i andre deler av verden (Hillbom & Green, 2019).

Etter første verdenskrig ble ulike råvarebaserte eksporterende næringer som petroleum- og gruve-industrien i SSA videreutviklet. De europeiske kolonimaktene bygget opp moderne industri, men hver koloni hadde ofte ikke mer enn 1-2 ulike hovednæringer, og grunnlaget for økonomisk utvikling ble derfor smalt (Hillbom & Green, 2019). Det store børskraket på starten av 1930-tallet gjorde betydelig skade på verdens økonomi og kolonistatene i SSA. Europa og USAs økonomiske kollaps betydde et svært svekket marked for jordbruksnæringen som sysselsatte den største delen av befolkningen i SSA. For å redde økonomien og opprettholde inntekt ble det fokusert ytterligere rundt den etablerte industrien.

3.2.2 Økonomisk krise, befolkningsvekst og fattigdom:

Slutten av andre verdenskrig førte meg seg en bølge av demokratisering til Afrika, og landene sør for Sahara ble avkolonisert. Den økonomiske strukturen fra kolonitiden ble imidlertid opprettholdt i de fleste landene i regionen. I begynnelsen opplevde SSA landene stor økonomisk fremgang, men oljekrisen på 1970-tallet var et hardt slag for SSA landenes økonomier ettersom samtlige land i stor grad baserte seg på råvarehandel (Hillbom & Green, 2019). Store lån ble tatt opp for å redusere skaden, men resulterte i stor gjeld som skulle vise seg vanskelig å nedbetale. I løpet av 1980-tallet opplevde SSA som mange andre U-landsregioner en økonomisk kollaps. For å få støtte fra verdensbanken ble det satt krav til strukturelle reformer og økonomisk liberalisering (Hillbom & Green, 2019). Dette var en omfattende prosess som tok lang tid. Samtidig gjennomgikk andre regioner i verden en voldsom teknologisk utvikling og digitalisering. SSA ble med det hengende ytterligere etter

sammenlignet med resten av verden, og 1980- og 1990-tallet står i dag igjen som to tiår uten økonomisk fremgang for regionen. Dette tydeliggjøres blant annet av den relative fattigdommen som ble halvert på verdensbasis fra 40% til 20% mellom 1980-2000, mens relativ fattigdom i Afrika på begynnelsen av 2000-tallet fortsatt var rundt 40%. Den store befolkningsveksten i regionen i den samme perioden resulterte i at det nesten var dobbelt så mange relative fattige i SSA på begynnelsen av 2000-tallet som i 1980 (Hillbom & Green, 2019).

3.2.3 HIV/AIDS og urbanisering:

På begynnelsen av 2000-tallet bodde nærmere 80 prosent av alle afrikanere på landsbygda og det bodde også dobbelt så mange fattige ruralt som i urbane strøk (Hillbom & Green, 2019). Generelt har landene i regionen de siste årene opplevd en sterk befolkningsvekst og med overbefolkning på landsbygda flytter stadig flere til byene for å skaffe arbeid. Dette har resultert i en stor framvekst av «shanty towns» hvor det samler seg store grupper med fattige arbeidsløse. Dårlige økonomiske og sanitære forhold i slike områder fører til økt fare for spredning av sykdom og mangel på kunnskap og medisiner gjør det vanskelig å beskytte seg mot smitte. Den mest utbredte sykdommen i SSA de siste tiårene har vært HIV/ AIDS som har hatt en vesentlig sosial og økonomisk påvirkning på SSA landene. Sykdommen rammer ikke bare de fattige, men alle samfunnsnivåer, på et personlig, lokalt og nasjonalt nivå. En ser likevel at det er i områder med tett befolkning og dårlige økonomiske forhold at sykdommen utvikler og sprer seg raskest. Personer mellom 15-35 år er mest utsatt for å bli smittet. Dette fører til en mangel på arbeidskraft på grunn av høy dødelighet i den arbeidsføre delen av befolkningen.

«The double tragedy of the disease lies in the fact that, not only does it claim so many human lives, but that it is primarily those of productive age who have died, creating local shortages of labour and support (Hillbom & Green, 2019)»

Mangel på arbeidstakere grunnet HIV/AIDS har vært ett av flere ekstra hinder for SSA landene som har vært hardt presset etter den økonomiske kollapsen på 1980-tallet. På tross av dette har flere land i regionen likevel opplevd økonomisk utvikling og bedret levestandarden for en stadig økende befolkning (Hillbom & Green, 2019). Tross økning i handel i regionen på begynnelsen av 2000-tallet, er prosentandelen av verdens totale handel svært lav med tanke på regionens mange ressurser, og betydelig lavere enn nivåene i 1948 (kan leses av i tabell 1.).

År	1948	1963	1983	1993	2000	2006
Prosent av total handel	7.3	5.7	4.4	2.4	2.4	2.6

Tabell 1: Afrikas andel av den totale eksportverdien i verden fra 1948-2006 (i prosent)

3.2.4 Mot mindre vestlig innflytelse:

Siden kolonitiden har SSA landenes viktigste handelspartnere vært landene i Europa og USA, men de senere årene har det vært en voksende handel med andre «sør» land som for eksempel Kina. Kina har investert store summer i SSA land de siste årene, og blir ofte kritisert av hjelpeorganisasjoner for å støtte regimer som ikke tar hensyn til menneskerettigheter. For det økonomiske markedet i SSA landene betyr kinesisk handel og kinesiske investeringer større økonomisk spillerom. Investeringene skaper nye arbeidsplasser og gjør regionen mindre økonomisk avhengig av Europa og USA (Hillbom & Green, 2019). Det er uvisst hva utfallet av Kinas ekspansive handelspolitikk i SSA vil føre til, både for SSA og for den internasjonale politikken, men det er sikkert er at Kinas økonomiske investeringer vil svekke den vestlige verdens innflytelse i regionen i årene som kommer.

4.0 Hypotese, metodologi og metode:

Denne delen av oppgaven tar for seg hypotesene som det skal kontrolleres for i analysen samt metoden som er valgt for å analysere data. Det argumenteres for hvordan metoden bidrar til å belyse problemstillingen og drøfter metodens sterke og svake sider samt utfordringer ved valg av forskningsdesign. Oppgavens utgangspunkt er problemstillingen: *Er det positiv korrelasjon mellom grad av demokrati i de afrikanske landene sør for Sahara og amerikanske investeringer (FDI)?* For å besvare dette spørsmålet er det gjort en multivariat regresjonsanalyse for å prøve å finne tydeliggjøre kjennetegn ved amerikanske handelspartnere i SSA.

4.1 Hypotese

Basert på Bush jr. I og II administrasjonens økte økonomiske bistand til regionen samt opprettelsen av AFRICOM og økt import av Afrikansk olje er det rimelig å påstå at USA fikk økte interesser i sub-Sahara Afrika på 2000-tallet (Van De Walle, 2009). Dersom man antar at USA er for demokratiske verdier hos sine handelspartnere og prioriterer å handle med aktører

som fremmer demokratiske verdier kan man postulere følgende hypotese **H₁**: *Det er positiv korrelasjon mellom FDI per innbygger og mottakerstatens grad av demokrati.* Om hypotesen stemmer vil det finnes en positiv sammenheng med amerikansk FDI og mottakerstatens grad av demokrati. Dersom det skulle vise seg at **H₁** må forkastes vil en måtte anta at graden av demokrati i statene i sub-Sahara afrika ikke har påvirket økningen i FDI fra USA siden begynnelsen av 2000-tallet (US Bureau of Economic Analysis, 2018).

Oppgaven undersøker også om det er korrelasjon mellom grad av politisk korrupsjon og mottatt FDI. Det er vist at demokratier med flere avanserte institusjoner har lavere grad av korrupsjon (Sung, 2004). I svakere demokratiske land er det imidlertid ikke nok sterke institusjoner til at demokratiet i seg selv påvirker graden av politisk korrupsjon nevneverdig. I SSA er de fleste demokratiske statene mye svakere enn for eksempel demokratiske stater i Europa⁴. Som nevnt i Nicolas van de Walle sin artikkel "*US policy towards Africa: the Bush legacy and the Obama administration*" var det økt fokus på begynnelsen av 2000-tallet på demokratisering og bekjempelse av korrupsjon. Dersom USA har benyttet handelspolitikk som virkemiddel for å redusere graden av korrupsjon i SSA vil en mulig kunne se en positiv korrelasjon mellom grad av politisk korrupsjon og mottatt FDI. Den andre hypotesen **H₂** er følgende: *De landene som mottar mer FDI fra USA har lavere grad av politisk korrupsjon.*

Oppgaven har også forsøkt å undersøke om det er en positiv korrelasjon mellom SSA statenes respekt for innbyggernes fysiske integritet og mottatt FDI. Respekt for fysisk integritet henger tett sammen med overholdelse av menneskerettigheter (For variabelens definisjon se appendiks 4.). Menneskerettigheter er som definert av FN-sambandet et sentralt element i et fungerende demokratis. Ved å undersøke for statens respekt for fysisk integritet kan analysen fange opp mulige sammenhenger som ikke kommer til syne gjennom demokrativariabelen. Den tredje hypotesen **H₃** er: *USA handler mindre med stater som ikke har respekt for menneskerettighetene.* Dersom det skulle vise seg å være en positiv korrelasjon mellom handel og respekt for innbyggernes fysiske integritet indikerer det at land som tar hensyn til menneskerettigheter mottar mer FDI.

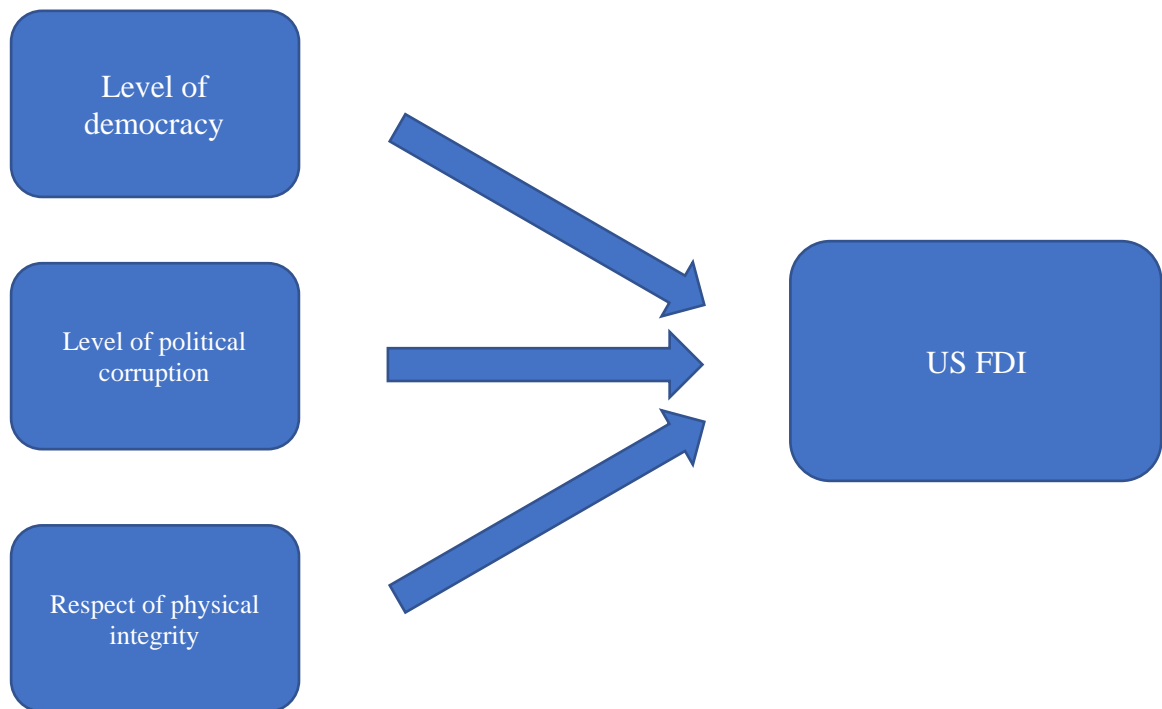
⁴ Se V-dem sin «liberal democracy index» (Coppedge et al., 2020).

⁵ Variablene demokrati og respekt for fysisk integritet vedrører hverandre da menneskerettigheter er nært knyttet til begge variabler. Som en kan se i appendiks 5. er dette de variablene i analysen som korrelerer mest med hverandre.

H1: Det er positiv korrelasjon mellom FDI per innbygger og mottakerstatens grad av demokrati.

H2: De landene som mottar mer FDI fra USA har lavere grad av politisk korrupsjon.

H3: USA handler mindre med stater som ikke har respekt for menneskerettighetene.

Figur 2: illustrasjon over mulig sammenheng mellom regresjonsanalysens uavhengige variabler og US FDI.

4.2 Multivariat analyse, styrker og svakheter:

Studien har benyttet en multivariat regresjonsanalyse. Dette er en statistisk analysemetode som benyttes dersom det foreligger flere enn én forklarende variabel (Moses & Knutsen, 2019). Denne metoden er ofte brukt i ulike samfunnsvitenskapelige felt ettersom verden vi ønsker å beskrive gjerne er kompleks og integrert. Konseptuelt undersøker den multivariate analysen de ulike uavhengige variablenes påvirkning på den avhengige variabelen i flere separate plan for så å sette de ulike planene sammen og vise mulig sammenheng mellom variablene (Moses & Knutsen, 2019).

En fordel med den multivariate statistiske analysen er at den gjør det mulig å behandle allerede eksisterende data på en strukturell, matematisk og logisk måte for å beskrive en hendelse.

Metoden kan synliggjøre de vesentlige og signifikante sammenhengene i den aktuelle casen og legger dermed et sterkt grunnlag for prediksjon for utfall av fremtidige lignende hendelser (Moses & Knutsen, 2019).

Siden det benyttes flere variabler for å analysere casen som blir undersøkt er det svært viktig at variablene er uavhengige og ikke måler det samme da dette ville påvirke resultatene i analysen og være misledende (Moses & Knutsen, 2019). Variablene jeg har benyttet i analysen har blitt nøye vurdert for å unngå fenomener som endogenitet og spuriøs korrelasjon. Det er en ulempe at den statistiske analysen ikke tar hensyn til den case spesifikke konteksten rundt. På grunn av dette har det i samfunnsvitenskapen blitt vanligere å kombinere den statistiske metoden med komparative- og case-studie metoder (Moses & Knutsen, 2019). En slik sammenslåing av metoder kalles triangulering. Det er ikke benyttet komparativ metode i denne analysen, da det ville blitt utfordrende å overholde oppgavens begrensninger. Det er imidlertid sett det hensiktsmessig å gjøre rede for (i grove trekk) den historiske økonomiske utviklingen i SSA og utviklingen i amerikansk handelspolitikk for å heve den case spesifikke innsikten.

Regresjonsanalysen vil se på de amerikanske investeringene i SSA (for oversikt over land som inngår i SSA se appendiks 1.) fra 2000-2015 (16 år). Tidsspennet på 16 år bør være tilstrekkelig til å kunne fortelle om det finnes noen strukturelle retningslinjer i den amerikanske handelspolitikken. Analysen baserer seg på data fra 45 av totalt 48 land i regionen (se appendiks 2. for liste over land som er med i analysen). De 3 landene som er utelatt fra analysen manglet datagrunnlag og er derfor ikke inkludert. Siden noe data ikke er tilgjengelig for samtlige land og for samtlige år er datasettet noe ubalansert. Den estimerte modellen for analysen er:

$$USFDI_{it} = \alpha_i + \beta H_{it} + \beta Z_{it} + \gamma_i + \delta_t + \omega_{it}$$

Der $USFDI_{it}$ er den uavhengige variabelen, som måler mottatt amerikansk FDI, α_i er konstanten, H_{it} den uavhengige variabelen, Z_{it} er kontroll variablene, γ_i er land dummyer, δ_t er års-spesifikke dummyer og ω_{it} er regresjonsfeilen.

4.3 Deskriptiv statistikk, empiri og datainnsamling:

Under vises den deskriptive statistikken for variablene som er med i analysen. Antall observasjoner kan leses under Obs. Tabellen viser at datasettet ikke er fullstendig balansert. Dette skyldes at variablene er hentet fra ulike datasett. Videre viser tabellen gjennomsnittsverdien (Mean), standardavviket (S.D.), minimumsverdien (Min) og maksimumsverdien (Max) til de ulike variablene.

Variables	Obs	Mean	S.D.	Min	Max
(log) US FDI p. c.	738	0.008	0.069	-1.103	0.513
Democracy	709	0.301	0.197	0.005	0.779
Corruption	709	0.678	0.229	0.139	0.974
Respect of physical integrity	709	0.536	0.278	0.039	0.952
(log) GDP p. c.	693	7.055	1.046	5.272	9.929
(log) nat. res. as GDP	688	2.247	0.937	0.001	4.445
Civil war	679	0.214	0.410	0.000	1.000
Peace years	679	17.152	16.629	0.000	55.000

Tabell 2: Deskriptiv statistikk med oversikt over variablene som er brukt i analysen, antall observasjoner (Obs), gjennomsnittsverdi (Mean), standardavviket (S:D), minste registrerte verdi (Min) og største registrerte verdi (Max) for hver variabel.

Det er kombinert data fra ulike anerkjente databaser som, *World Development Indicators* (WDI), *the Uppsala Conflict Data Program* (UCDP), *U.S. Bureau of Economic Analysis* (BEA) og *V-Dem*. Det er satt som forutsetning at tallene som er oppgitt i de ulike databasene er korrekte (for definisjon av de ulike variablene som er benyttet henvises det til appendiks 4). Variablene er slått sammen og behandlet i STATA 16.1 for analyse. Do-filen som gjennomgår de ulike kommandoene som ligger til grunn for analysen kan finnes i oppgavens vedlegg.

Opgavens *avhengige variabel* **(log) US FDI p. c.** er en generert variabel som er et mål på logaritmen til USAs totale FDI til den aktuelle handelspartneren derivert på handelspartnerens totale populasjon multiplisert med 1000. Data på amerikansk FDI stammer fra BEA og data på populasjon stammer fra WDI. FDI summene er oppgitt i millioner dollar. Valget om å vise den naturlige logaritmen til variabelen og multiplisere den med 1000 er tatt for å unngå skjevhet.

⁶ Datasettet fra BEA inneholder flere hull som er kodet som 0 US FDI for å gi datagrunnlag for analysen. Avgjørelsen om å inkludere landene med hull er basert på veiledende samtaler med prof. Indra de Soysa. Det er liten grunn til å mistenke misledende manipulasjon av data da BEA bare registrerer positive økonomiske strømmer.

Den *hoved-uavhengige variabelen* **Democracy** er hentet fra datasettet V-dem versjon 10, og er et mål på graden av demokrati i de afrikanske statene sør for Sahara (benytter V-dem sin «liberal democracy index»). Variabelen gir hvert land en score fra svak til sterk grad av demokrati (0-1), og baserer seg på en samling av variabler som går på tvers av flere dimensjoner ⁷.

De andre *uavhengige variablene*; **Corruption** og **Respect of physical integrity**, stammer også fra V-dem, og måler henholdsvis frihet fra politisk korrupsjon innad i staten, og statens bruk av fysisk vold ovenfor befolkningen. Korrupsjonsvariabelen går fra lav til høy korrupsjon (0-1) og baserer seg på fire forskjellige korrupsjonsvariablers. Respekt for fysisk integritet variabelen går også fra lav til høy (0-1) og baserer seg på to variabler⁹.

Kontrollvariablene: Variablene **(log) GDP p. c.** og **(log) nat. res. as GDP** stammer fra *WDI* sin database. Variablene måler henholdsvis logaritmen til statens «Gross Domestic Product» (GDP) per innbygger i verdien av U.S.\$ anno 2010, og logaritmen til verdien av landets mottatte FDI som stammer fra næringer basert på eksport av naturressurser. Variabelen **Civil war** er mål for borgerkrig, der borgerkrig er definert som pågående konflikt som har krevd minst 25 menneskeliv det siste året, og variabelen **Peace years** er mål for antall år siden forrige borgerkrig. Disse variablene er hentet fra *UCDP* databasen. Kontrollvariablene er tatt med for å gi et mer helhetlig bilde av virkeligheten. Jo flere variabler man inkluderer, desto mer detaljert blir modellens beskrivelse av virkeligheten, og desto høyere blir modellens validitet (sett bort ifra misvisende elementer ved for eksempel endogenitet og spuriøs sammenheng).

Basert på trendene i amerikansk handelspolitikk og den sterke posisjonen til liberalistisk tankegang i den internasjonale politiske økonomien var det forventet å se en ganske tydelig positiv korrelasjon med SSA landenes grad av demokrati og mottatt FDI. Det samme gjelder for stater som respekterer innbyggernes fysiske integritet. Når det gjelder politisk korrupsjon er dette et så omfattende problem i regionen, og mangelen på sterke demokratiske institusjoner er såpass omfattende, at man kunne forvente mindre korrelasjon (dog fortsatt positiv) med denne variabelen.

⁷ For detaljert oversikt over variablene som inngår i demokrati indeksen se appendiks 4.

⁸ For detaljert oversikt over variablene som inngår i korrupsjonsindeksen se appendiks 4.

⁹ For detaljert oversikt over variablene som inngår i fysisk integritet indeksen se appendiks 4.

5.0 Analyse:

I denne delen gjennomgås resultatene av de tre multivariate regresjonsanalysene som er utført i oppgaven med kommentarer knyttet til styrken og retningen i korrelasjon mellom den avhengige og de uavhengige variablene samt se på variablenes signifikansnivå. Resultatene vurderes mot hypotesene, som enten vil beholdes eller forkastes. Resultatene av regresjonsanalysene er presentert i tabell 3.

VARIABLES	(1) (log) US FDI p. c.	(2) (log) US FDI p. c.	(3) (log) US FDI p. c.
Democracy	0.02 (0.01)		
Corruption		0.01 (0.01)	
Respect of physical integrity			0.03*** (0.01)
(log) GDP p. c.	0.01*** (0.00)	0.01*** (0.00)	0.01*** (0.00)
(log) nat. res. as GDP	0.00 (0.00)	0.00 (0.00)	0.00 (0.00)
Civil war	-0.00 (0.01)	-0.00 (0.00)	-0.00 (0.01)
Peace years	-0.00 (0.00)	-0.00 (0.00)	-0.00 (0.00)
Constant	-0.05*** (0.02)	-0.06*** (0.02)	-0.06*** (0.02)
Observations	675	675	675
Number of countries (SSA)	45	45	45

Standard errors in parentheses
 *** p<0.01, ** p<0.05, * p<0.1

Tabell 3: Interaksjonseffektene fra de gjennomførte multivariate regresjonsanalysene; Kolonne (1) viser korrelasjonen mellom US FDI per innbygger og demokrati i tillegg til korrelasjonen med kontrollvariabler. Kolonne (2) viser korrelasjonen mellom US FDI per innbygger og politisk korrupsjon i tillegg til korrelasjonen med kontrollvariabler. Kolonne (3) viser korrelasjonen mellom US FDI per innbygger og Statens respekt for fysisk integritet i tillegg til korrelasjonen med kontrollvariabler.

Den første regresjonsanalysen utforsker sammenhengen mellom den avhengige variabelen (SSA statens mottak av amerikansk FDI per innbygger) og den hoved-uavhengige variabelen (demokrati). Resultatet viser en svak positiv korrelasjon med verdi 0,02 (tabell 3, kolonne 1.) Når b-koeffisienten er positiv sammenfaller de høye verdiene på den avhengige variabelen med høye verdier på den uavhengige variabelen (Ringdal, 2013). Korrelasjonen er imidlertid ikke signifikant ($p > 0,05$) og man kan ikke konkludere med noen sikker sammenheng.

Kontrollvariabelen (log) GDP per innbygger er signifikant ($p < 0,01$) korrelert i analysen, men også denne har svært liten effekt med b-koeffisient på 0,01. Resten av variablene i den første regresjonen har svært liten effekt, og H_1 må forkastes.

I den 2. analysen ble sammenhengen mellom mottatt FDI fra USA og den uavhengige variabelen korrupsjon (politisk) analysert (tabell 3, kolonne 2.) Også her er det en svært svak positiv men ikke signifikant ($p > 0,05$) korrelasjon og hypotese H_2 må forkastes. Kontrollvariabelen (log) GDP per innbygger er signifikant ($p < 0,01$). Koeffisienten har tilsvarende verdi som første analyse (0,01).

I den 3. regresjonsanalysen analyseres SSA statens respekt for befolkningens fysiske integritet og viser en signifikant positiv korrelasjon ($p < 0,01$) med mottatte FDI fra USA (tabell 3, kolonne 3). B-koeffisienten er lav (0,03), så variabelens påvirkning er relativt liten, men hypotesen H_3 kan bli stående. Kontrollvariabelen (log) GDP per innbygger er signifikant også i denne analysen ($p < 0,01$, b-koeffisienten 0,01).

6.0 Drøfting:

Analysen viser ikke signifikante sammenhenger mellom variablene i hypotese 1 og hypotese 2. Dersom tallene i analysen er korrekte kan vi dermed anta at graden av demokrati og politisk korrupsjon ikke har noen nevneverdig påvirkning på hvordan USA investerer i de afrikanske landene sør for Sahara. Analysen viser en signifikant sammenheng mellom amerikansk FDI og de afrikanske landenes respekt for befolkningens fysiske integritet. Hypotese 3; USA handler mindre med stater som ikke har respekt for menneskerettighetene blir derfor stående.

Oppgaven tar utgangspunkt i spørsmål som;

Hva kjennetegner USAs handelspartnere i sub-Sahara Afrika? Fremmer USA demokratiske verdier gjennom sin handelspolitikk? Er det grunn til å påstå at USA styrker udemokratiske regimer ved å prioritere handel med autoritære stater? Hvilken ideologisk tilnærming preger i størst grad amerikansk handelspolitikken i de afrikanske landene sør for Sahara? Basert på analysen i oppgaven blir det vanskelig å si noe sikkert om kjennetegn ved amerikanske handelspartnere i SSA. Etersom den første og andre analysen hverken har funn med stor effekt eller signifikans, så avslører de heller ikke konkrete trekk ved USA sine handelspartnere. Det eneste som kan konkluderes ut ifra analysen er at USA tilsynelatende handler mindre med land

som utøver vold mot befolkningen sin og at land med høyere GDP per innbygger ser ut til å motta noe mer FDI fra USA.

Hvorvidt USA fremmer demokrati gjennom sin handelspolitikk har et sammensatt svar. Det faktum at analysen viser en positiv og signifikant korrelasjon mellom stater med respekt for fysisk integritet og mottatt FDI indikerer at respekt for menneskerettigheter har betydning for den mellomstatlige handelen. Respekt for menneskerettighetene er en viktig byggestein i et demokrati, så en kan derfor argumentere for at USA og amerikanske bedrifter fremmer demokratiske verdier gjennom handel og investeringer i SSA. Likevel er det ikke mulig å konkludere at handelspartnerens grad av demokrati, eller nivå av politisk korrupsjon, er av betydning ettersom H_1 og H_2 ble forkastet. Det kan synes som USA er noe opptatt av å fremme demokratiske verdier gjennom handelspolitikk, men analysen viser at det ikke er avgjørende med et demokratisk statssystem for å drive handel eller motta FDI fra USA. Ettersom det ikke er noen negativ korrelasjon i analysen kan en heller ikke påstå at USA prioriterer udemokratiske autoritære regimer gjennom deres FDI. Fokus på institusjonell liberalisme i verdenssamfunnet kan være med å forklare den svake korrelasjonen som ble observert i regresjonsanalysen. Ved å institusjonalisere markedet har en senket terskelen for mellomstatlig handel. Felles lovverk sørger for at det blir mindre mulighet for diskriminerende handel. Dette gjelder handel ovenfor både demokratiske og autoritære regimer. Institusjonaliseringen fremmer tanken om at det skal være likt for alle, også uavhengig av ideologi.

Dersom vi setter funnene fra analysen i lys av den handelspolitiske utviklingen i USA vil en konkludere med at den amerikanske handelspolitikken ovenfor SSA bærer klare preg av en liberalisering. Amerikanske investeringer i SSA har, spesielt i perioden som undersøkes i analysen, økt betraktelig sammenlignet med tidligere år (US Bureau of Economic Analysis, 2018). Under Bush administrasjonene økte den økonomiske bistanden betraktelig i kampen mot HIV/AIDS i regionen (Van De Walle, 2009). I forkant av 2008 kampanjen identifiserte Obama at han ønsket å akselerere den økonomiske utviklingen i SSA og styrke mellomstatlig samarbeid (Zezeza, 2013). Her var tanker som positivsum-spill og fremgang gjennom internasjonal handel fremtredende. Dersom man i analysen hadde undersøkt for en annen periode er det mulig analysen hadde vist et annet resultat. Forholdet ovenfor Sovjetunionen under den kalde krigen ga for eksempel helt andre forutsetninger for amerikansk utenrikspolitikk.

De amerikanske investeringene i SSA er lave, sammenlignet med amerikanske investeringer i andre regioner i verden (US Bureau of Economic Analysis, 2018). Det skyldes trolig det faktum at USA i historisk sett har investert i, og handlet mer med, andre stater. I tillegg baserer størsteparten av SSA landenes økonomi seg på eksport av billige primærressurser, som skaper liten avkastning. Grunnet de økonomiske utnyttelsene av landene i SSA under kolonitiden og begrensede muligheter for utvikling av industri blir det svært utfordrende for U-landene i SSA å hente inn det industrielle konkurransefortrinnet til I-landene. Eksport av billige råvarer til I-land og import av dyrere behandlede produkter resulterer i en ujevn handelsbalanse og hindrer den økonomiske utviklingen. Omfattende slavedrift og betydelig ressursutnyttelse fra europeiske stater opp gjennom historien har definitivt satt sine preg på økonomien i SSA. Videre har ensformig næringsliv med røtter fra kolonitiden gjort mange av landene økonomisk sårbare, og store lån og som følge av økonomisk kollaps på 1970-tallet har vært tyngende på stater med allerede svak økonomi. Om man tar utgangspunkt i kostnadseffektivitet er det sannsynligvis mer lønnsomt, på kort sikt for USA, å investere i andre regioner, som for eksempel i Asia.

Analysens avhengige variabel er amerikansk FDI til stater i SSA. Svært mange av statene i SSA mottar ingen eller svært lite FDI fra USA, noe som trolig er en del av forklaringen til funnene i analysen (US Bureau of Economic Analysis, 2018). En mulig grunn til dette er at FDI ikke bare er definert som statlige investeringer utenriks, men at også private investorer går inn under begrepet. Det er nærliggende å tro at det private markedet vil være mer opptatt av profitt og avkastning og mindre opptatt av ideologisk bakgrunn hos handelspartnere dersom en sammenligner med statlige investeringer. Siden verden har gjennomgått en omfattende liberalisering etter den neoliberalistiske bølgen fra 1980-tallet har dette åpnet opp for en privatisering av markedet.

7.0 Oppsummering og konklusjon:

Formålet med denne oppgaven har vært å undersøke hvilke ideologiske tendenser som preger amerikansk handelspolitikk ovenfor SSA mellom 2000 og 2015 samt undersøke om det er sammenheng mellom grad av demokrati i afrikanske stater sør for Sahara og mottatt FDI fra USA. En multivariat regresjonsanalyse er benyttet for å undersøke en slik mulig sammenheng. Det er tatt utgangspunkt i liberalistiske og realistiske tilnærminger til internasjonal politisk økonomi for å evaluere hvilken type handelspolitikk USA fører ovenfor SSA. For å beskrive

de handelspolitiske forholdene mellom USA og SSA er det gitt plass til en enkel oversikt over noen sentrale hendelser i amerikansk handelspolitisk historie og hvilke skifter den har vært gjennom siden 2. verdenskrig. Den økonomiske historiske utviklingen i SSA gjennomgås også i korte trekk i et forsøk på å gi funnene i oppgaven et bredere perspektiv. Basert på resultatene fra regresjonsanalysen kan man konkludere med at det ikke foreligger signifikant sammenheng mellom grad av demokrati i SSA statene og deres mottatte FDI fra USA. Det ble funnet en signifikant positiv sammenheng mellom SSA statens respekt for fysisk integritet og mottatt amerikansk FDI. Tendensene i utviklingen av amerikansk handelspolitikk på begynnelsen av 2000-tallet viser en liberalistisk tilnærming i handelspolitikken ovenfor SSA. Den økonomiske utviklingen i SSA opp gjennom årene er med å forklare hvorfor den amerikanske handelen med SSA er lav sammenlignet med andre regioner i verden. SSA har vært en mindre utviklet region økonomisk og har med det vært mindre lukrativ å investere i sammenlignet med andre regioner i verden. Kinas økte investeringer de siste årene har også gjort SSA mindre økonomisk avhengige av USA.

I denne regresjonsanalysen er det ikke tatt hensyn til mulige forsinkelser i registrering av de data variablene inkluderer. Resultatene viser den årlige korrelasjonen mellom SSA landenes nivå av demokrati, politisk korrupsjon og respekt for fysisk integritet. Siden det kan ta tid å gjennomføre politiske endringer er det mulig at analysen hadde vist sterkere positiv/negativ korrelasjon dersom variablene ble forsinket med for eksempel 1. eller 3. år. De uavhengige variablenes svake effekt i analysen kan forklares ved at internasjonal politisk økonomi er svært sammensatt og tyder på at mange andre faktorer spiller inn. Demokrati, politisk korrupsjon og staters respekt for fysisk integritet (menneskerettigheter) er bare en liten del av de komplekse sammenhenger som styrer internasjonale amerikanske investeringer. En større analyse med flere variabler vil bedre dekke de mange elementene som spiller inn på hvem som skal motta amerikansk FDI. Det er også mulig å gjennomføre en regresjonsanalyse der de uavhengige variablene kjøres opp mot hverandre. Dette vil potensielt øke modellens forklaringskraft, men også øke sjansen for misvisende resultater dersom det foreligger endogenitet eller spuriøse sammenhenger. I denne oppgaven ble en samlet regresjon med de alle de uavhengige variablene nedprioritert grunnet oppgavens begrensninger. Det kunne vært interessant å undersøke for de uavhengige variablene i samme regresjon for å se på samlet forklaringskraft.

Som nevnt i metoddelen tar ikke en statistisk analyse hensyn til casespesifikke hendelser eller konteksten rundt. Dette er grunnen til at det er vist plass i oppgaven til den økonomiske

historiske utviklingen i landene syd for Sahara. Det er forsøkt å trekke fram viktige historiske årsaker som ligger til grunn for dagens økonomiske situasjon i SSA, men denne delen er trolig ikke utfyllende nok. Det er heller ikke tatt hensyn til store casespesifikke hendelser som for eksempel terrorhandlingen i USA 11. september 2001 eller den internasjonale finanskrisen i 2008 som begge har hatt vesentlig påvirkning på både amerikansk og internasjonal handel og handelspolitikk. Dette er elementer det bør tas høyde for i videre forskning.

Litteraturliste:

- Canto, V. A. (1983). U.S. Trade Policy: History and Evidence. *The Cato Journal*, 3(3), 679–703.
- Chen, J. (2020a). *Bretton Woods Agreement and System*. Investopedia. <https://www.investopedia.com/terms/b/brettonwoodsagreement.asp>
- Chen, J. (2020b). *Foreign Direct Investment (FDI)*. Investopedia.
- Cohen, J. N., & Centeno, M. A. (2006). Neoliberalism and patterns of economic performance, 1980-2000. In *Annals of the American Academy of Political and Social Science* (Vol. 606, Issue 1). <https://doi.org/10.1177/0002716206288751>
- Cohn, T. H. (2015). *Global Political Economy* (6th ed.). Routledge.
- Coppedge, M., Gerring, J., Knutsen, C. H., Lindberg, S. I., Teorell, J., Altman, D., Bernhard, M., Fish, M. S., Glynn, A., Hicken, A., Lührmann, A., Marquardt, K. M., McMann, K. M., Paxton, P., Pemstein, D., Seim, B., Sigman, R., Skaaning, S.-E., Staton, J. K., ... Ziblatt, D. (2020). *V-Dem Codebook V10*. SSRN Electronic Journal. <https://doi.org/10.2139/ssrn.3557877>
- Den uavhengige kommisjonen for internasjonale utviklingsspørsmål. (1980). *Nord-Sør: et program for å overleve*. Tiden.
- FN-sambandet. (2020). *Demokrati og medborgerskap*. <https://www.fn.no/tema/menneskerettigheter/Demokrati-og-medborgerskap>
- Hillbom, E., & Green, E. (2019). *An Economic History of Development in Sub-Saharan Africa: Economic Transformations and Political Changes*. <https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=ZiaeDwAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR5&q=research+priorities+AND+epidemic+response+AND+ALGERIA+OR+ANGOLA+OR+BENIN+OR+BOTSWANA+OR+BURKINA+FASO+OR+BURUNDI+OR+CAMEERON+OR+CANARY+ISLANDS+OR+CANARY+ISLANDS+OR+CAPE+VERDE+OR+CAPE>
- Hirschman, A. O. (1945). National Power and the Structure of Foreign Trade. In *THE BUREAU OF BUSINESS AND ECONOMIC RESEARCH*. University of California Press. <https://doi.org/10.2307/3017772>
- Hook, S. W. (2016). *U.S. foreign policy: the paradox of world power*.
- Jones, S. L. (1983). Protectionism and the US Economy. *The Cato Journal*, 3(3), 697–703.
- Kenton, W. (2020). *Neoliberalism*. Investopedia.
- Kirshner, J. (2009). Realist political economy. *Routledge Handbook of International Political*

Economy (IPE), 36–47. <https://doi.org/10.4324/9780203881569.ch2>

Krasner, S. D. (1985). *Structural Conflict: The Third World Against Global Liberalism*. University of California Press.

https://books.google.no/books?hl=no&lr=&id=6KmAodlu9V4C&oi=fnd&pg=PA3&dq=krasner+structural+conflict&ots=uFHn-tnYH_&sig=TsyVgE3HHrwAG0E4VtHV81-KMg8&redir_esc=y#v=onepage&q&f=true

Moses, J. W., & Knutsen, T. L. (2019). *Ways Of Knowing: Competing Methodologies in Social and Political Research* (Third). Red Globe Press.

NRK. (2020). *Sanksjoner mot Iran*. NRK.No. <https://www.nrk.no/nyheter/sanksjoner-mot-iran-1.11263563>

Ringdal, K. (2013). *Enhet og Mangfold: samfunnsvitenskapelig forskning og kvantitativ metode* (3rd ed.). Fagbokforlaget.

Sung, H. E. (2004). Democracy and political corruption: A cross-national comparison. *Crime, Law and Social Change*, 41(2), 179–193. <https://doi.org/10.1023/B:CRIS.0000016225.75792.02>

The Economist Intelligence Unit. (2019). *Democracy Index 2019*. <https://www.eiu.com/topic/democracy-index>

US Bureau of Economic Analysis. (2018). *U.S. Direct Investment Position Abroad on a Historical-Cost Basis: Country Detail by Industry, 2000-2009 & 2010-2018*. <https://www.bea.gov/international/di1usdbal>

US Bureau of Economic Analysis. (2020). *Glossary: Direct investment*. <https://www.bea.gov/help/glossary/direct-investment>

Van De Walle, N. (2009). US policy towards Africa: The Bush legacy and the Obama administration. *African Affairs*, 109(434), 1–21. <https://doi.org/10.1093/afraf/adp065>

World Development Indicators. (2017). *World Bank*. <https://data.worldbank.org/indicator/SP.DYN.LE00.IN?locations=ZG-7E-4E-ZJ>

World Development Indicators. (2018). *World Bank*. <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.PP.CD?locations=ZG-7E-4E-ZJ>

Zezeza, P. T. (2013). Obama's Africa policy: The limits of symbolic power. *African Studies Review*, 56(2), 165–178. <https://doi.org/10.1017/asr.2013.48>

Appendiks:

1.0 Land som inngår i verdensbankens definisjon av Sub-Sahara Afrika:

Merk: Landene er listet opp på engelsk.

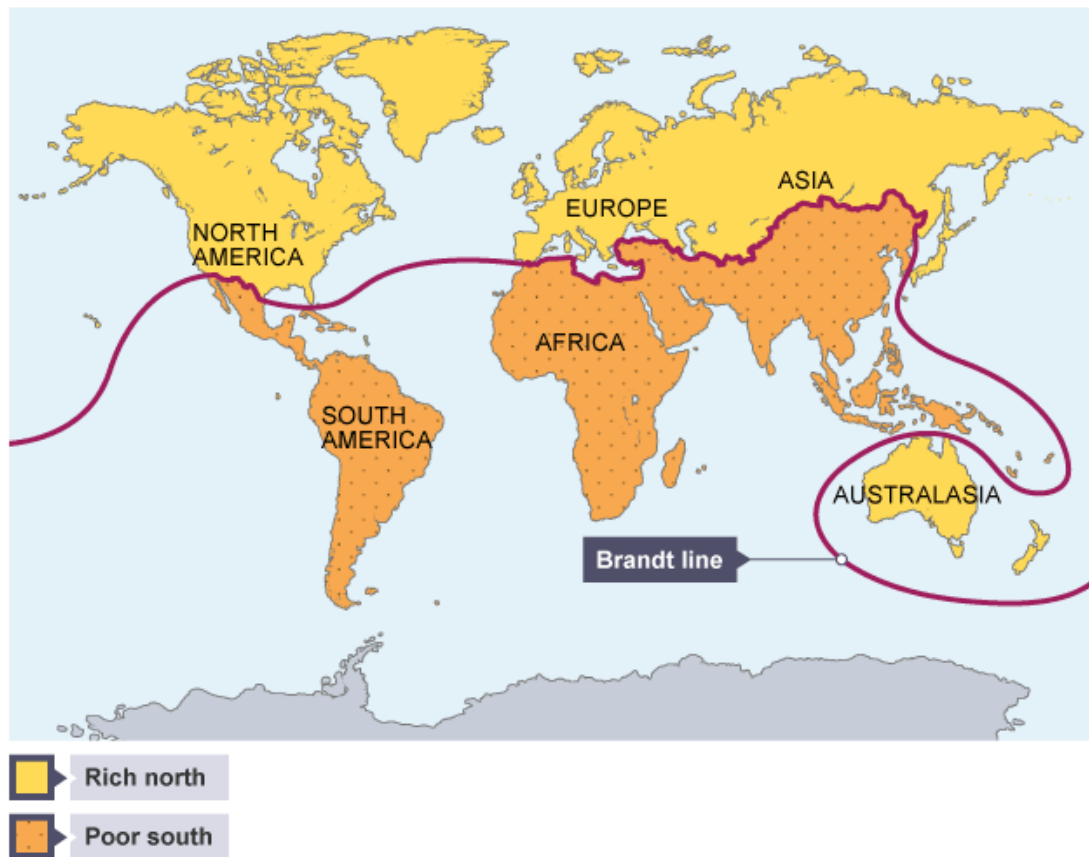
1. Angola	17. Ethiopia	34. Nigeria
2. Benin	18. Gabon	35. Rwanda
3. Botswana	19. Gambia	36. Sao Tome and Principe
4. Burkina Faso	20. Ghana	37. Senegal
5. Burundi	21. Guinea	38. Seychelles
6. Cabo Verde	22. Guinea-Bissau	39. Sierra Leone
7. Cameroon	23. Kenya	40. Somalia
8. Central African Republic	24. Lesotho	41. South Africa
9. Chad	25. Liberia	42. South Sudan
10. Comoros	26. Madagascar	43. Sudan
11. Congo. Dem. Rep.	27. Malawi	44. Tanzania
12. Congo. Rep.	28. Mali	45. Togo
13. Cote D'Ivoire	29. Mauritania	46. Uganda
14. Equatorial Guinea	30. Mauritius	47. Zambia
15. Eritrea	31. Mozambique	48. Zimbabwe
16. Eswatini	32. Namibia	
	33. Niger	

2.0 Liste over land som er med i studien:

Merk: Landene er listet opp på engelsk.

1. Angola	16. Ghana	32. Nigeria
2. Burundi	17. Guinea	33. Rwanda
3. Benin	18. Gambia	34. Sudan
4. Burkina Faso	19. Guinea-Bissau	35. Senegal
5. Botswana	20. Equatorial Guinea	36. Sierra Leone
6. Central African Republic	21. Kenya	37. South Sudan
7. Cote D'Ivoire	22. Liberia	38. Eswatini
8. Cameroon	23. Lesotho	39. Chad
9. Congo, Dem. Rep.	24. Madagascar	40. Togo
10. Congo, Rep.	25. Mali	41. Tanzania
11. Comoros	26. Mozambique	42. Uganda
12. Cabo Verde	27. Mauritania	43. South Africa
13. Eritrea	28. Mauritius	44. Zambia
14. Ethiopia	29. Malawi	45. Zimbabwe
15. Gabon	30. Namibia	
	31. Niger	

3.0 Nord-Sør land i verden illustrasjon:

Illustrasjon av «Brandt linjen» som skilte verden basert på sosioøkonomiske faktorer. Linjen er opphavet til begreper som det «globale sør» og det «globale nord», som etter 1980 har blitt brukt for å skille mellom verdens rike og fattige land. Hentet fra: <https://www.bbc.co.uk/bitesize/guides/zq8gj6f/revision/1>
19.05.2020 kl. 22:44

4.0 Variabler, definisjoner og kilder:

Merk, tabellen er på engelsk.

Variables	Data definitions and sources
(log) US FDI p. c. =lnewtotalpc	US FDI per capita generated based on US total FDI sourced BEA and population sourced WDI 2018, World Bank.
Democracy =v2x_libdem	Measurement of democracy (0-1) based on the liberal democracy* index sourced V-dem, 2020.
Corruption =v2x_corr	Measurement for political corruption** sourced V-dem, 2020.
Respect of physical integrity =v2x_clphy	Measurement of state respect against violation of human rights*** sourced V-dem, 2020.
(log) GDP p. c. =lgdppc	GDP per head in 2010 U.S.\$ constant prices sourced from the WDI 2018, world Bank.
(log) nat. res. as GDP =lresgdp	The natural resources share of total GDP in % sourced from WDI 2018, World Bank.
Civil war =civilwar	Dummy coded 1 for each year a country has a civil war sourced from the Uppsala Conflict Data Program, 2016.
Peace years =peaceyrs	Count of number of peace years sourced from the Uppsala Conflict Data Program, 2016.

*=The liberal principle of democracy emphasizes the importance of protecting individual and minority rights against the tyranny of the state and the tyranny of the majority. The liberal model takes a "negative" view of political power insofar as it judges the quality of democracy by the limits placed on government. This is achieved by constitutionally protected civil liberties, strong rule of law, an independent judiciary, and effective checks and balances that, together, limit the exercise of executive power. To make this a measure of liberal democracy, the index also takes the level of electoral democracy into account. Sourced V-dem 2020.

**=The directionality of the V-Dem corruption index runs from less corrupt to more corrupt unlike the other V-Dem variables that generally run from less democratic to more democratic situation. The corruption index includes measures of six distinct types of corruption that cover both different areas and levels of the polity realm, distinguishing between executive, legislative and judicial corruption. Within the executive realm, the measures also distinguish between corruption mostly pertaining to bribery and corruption due to embezzlement. Finally, they differentiate between corruption in the highest echelons of the executive at the level of the rulers/cabinet on the one hand, and in the public sector at large on the other. The measures thus tap into several distinguished types of corruption: both 'petty' and 'grand'; both bribery and theft; both corruption aimed and influencing law making and that affecting implementation. Sourced V-dem 2020.

***=Physical integrity is understood as freedom from political killings and torture by the government. Among the set of civil liberties, these liberal rights are the most relevant for political competition and accountability. The index is based on indicators that reflect violence committed by government agents and that are not directly referring to elections. Sourced V-dem 2020.

5.0 Korrelasjonstest:

Variables	(log) US FDI p. c.	Democracy	Corruption	Respect of physical integrity	(log) GDP p. c.	(log) nat. res. as GDP	Civil war	Peace years
(log) US FDI p. c.	1.00							
Democracy	0.10	1.00						
Corruption	-0.01	-0.67	1.00					
Respect of physical integrity	0.11	0.84	-0.62	1.00				
(log) GDP p. c.	0.07	0.24	-0.35	0.25	1.00			
(log) nat. res. as GDP	0.00	-0.51	0.64	-0.46	-0.29	1.00		
Civil war	-0.09	-0.31	0.23	-0.37	-0.26	0.24	1.00	
Peace years	0.10	0.37	-0.31	0.36	0.43	-0.29	-0.46	1.00

